

ЗАВОД ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО „СМЕДЕРЕВО“
Колари
Саша Аврамовиќ, дипл. инж. агр.

Dr. Zoran Urošević

ИЗВЕШТАЈ

Примена на Агростемин во повеќегодишни насади со овошје и лозја на терените на регионот смедеревско Пдунавје (2003. – 2005.)

Со цел да се спроведе проектот:

ОБРАЗОВАНИЕ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИТЕЛИ – ОВОШТАРИ И ЛОЗАРИ ВО ОКВИР НА СПЕЦИЈАЛИЗИРАНИ ЗДРУЖЕНИЈА

и

Едукација на земјоделски производители од неопходноста за воведување на контролирано производство

– ФОРМИРАЊЕ НА БРЕНД „СМЕДЕРЕВО ОВОШЈЕ“ –

одобрен од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство со Договорот за финансирање од 25.04.2005 година. преземени се сите планирани активности.

Бидејќи и двата проекти, одобрени од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, се комплементарни, активностите преземени при спроведувањето се вршат синхронизирано. Во зима, како дел од моите активности како советник, организирав серија предавања насочени кон едукација на земјоделските производители. Целната група, односно земјоделски производители, овоштари и лозари, кои во оваа прилика покажаа најголем интерес, беа овоштари и лозари од селото Удовица. Концентрацијата на производство на овошје и лозје е доминантна во овие области до тој степен што интензитетот на ова земјоделско производство може да се оцени исклучително високо.

Малку повлажните терени на регионот Смедерево Дунав претставуваат терени каде што традиционално се одгледуваат овошје и винова лоза од 2 век н.е. д., односно од времето на римскиот император *Марко Валериј Аврелиј Проб*. Исклучителни природни услови (климатски и едафични) ја предодредија оваа област за одгледување овошје и винова лоза. Така, скоро сите овошни култури интензивно се одгледуваат на овие ридови, како и многу сорти на трпезно и вино грозје. Од други аспекти, градот Смедерево има своја сорта грозје што има комбинирани ампелографски и технолошки карактеристики – Смедерево и овошје кое е препознаено по својот квалитет, низ цела Србија.

Одгледувањето овошје и грозје подразбира висока технолошка свест и техничка опрема на земјоделските производители. Асортиманот што ги следи трендовите на европскиот и светскиот асортиман и побарувањата на пазарот го покажува тоа на терените на регионот Смедерево, Дунав. Со цел да се постигне подобар квалитет на овошјето во текот на вегетационата 2004 година, беше применет природниот биоактиватор Агростемин. Повеќегодишни овоштарници со јаболка и јаболка се третирали со Агростемин од земјоделски:

Урошевиќ Зоран
Тодоровиќ Миомир
Марковиќ Аркоарко
Аврамовиќ Горан

Јелисијевиќ Јубомир
Симиќ Дејан
Костиќ Драгослав
Михајловиќ Јован

Петронијевиќ Светомир
Петронијевиќ Миланче
Јелисијевиќ Драган

Агростемин се користел во три наврати од горенаведените земјоделски производители:

- ка јаболка, (есенски и зимски сорти) пред цветање, по цветање и пред зреење на овошје – на крајот на август;
- кај праска, пред цветање, по цветање, пред проретчување на овошје и после проретчување на овошјето;
- во мушмула, пред цветање и после цветање;
- во трпезно грозје, пред цветање, после цветање, за време на затворање на гроздот и во "шарка".

Стапката на примена на Агростемин кај сите земјоделски производители беше 300 g/ха, како што е препорачано.

Dr. Zamboni

Бидејќи повеќегодишните култури влегоа во периодот на зимско мирување во 2004 година, тие беа недоволно подготвени, што значи дека вегетативниот потенцијал не зрееше на време и како таков созреа. Појавата на екстремно ниски температури и обилни врнежи во текот на февруари и март, предизвика многу сериозно оштетување на виновата лоза и раните сорти на праска, што дополнително бараше интервенција на некои од биорегулаторите и биостимулаторите. Со малку повисока просечна дневна температура во текот на април и повторно со изобилство на врнежи, *Taphrine deformans* се појави во праски и во други видови камен овошје *Moniliae ssp.* што се карактеризира со класично сушење на пупки и гранчиња. Областа на ширење на овој феномен не е поврзана со одделни локалитети, туку со областа на целиот округ Дунав. Со употреба на Агрозтемин во количина од 300 g / ha пред цветни, како и по цветни во иста доза, оваа ситуација беше избегната. Комплетната површина за асимилација беше здрава и имаше исклучителна темно зелена боја на листот. Со здрава површина за асимилација и развој на овошје, се одвиваше без проблеми. Праската доживува посебни стресни ситуации во времето на разредување на овошјето, каде се појави проблемот со средни сорти на овие вегетации, дека тие имаат изглед на „двојни“ плодови – близнаци, каде барем еден требаше да се исфрли. Со примена на Агрозтемина, растението многу подобро ја издржа оваа ситуација, бидејќи до оваа година, во истите ситуации, „родот“ значително се намали. Кои се манифестациите на оваа ситуација? Кај праските, веднаш по разредувањето, се случи преостанатите плодови да станат бледи, да се исушат и да паднат! Но, сега, како решение, е наметната употреба на Агрозтемин, со третирање на 300 g / ha пред и по разредување на плодовите. Исто така, забележав дека употребата на Агрозтемин кај јаболката во фаза на развој на овошје со големина на лешници доведува до униформен развој на овошје, особено кај „белите“ јаболка – Муку, Шардин, баба Смит, итн. Голем плус за употребата на Агрозтемин е фактот дека сега во ноември Овие овоштарии стојат во вообичаени услови за складирање без промени, иако во есента имаше огромна количина на врнежи што не беа забележани во регионот на Дунав (септември – 160 мл воден талог), додека кај повеќето овоштарии јаболката „испадна“, т.е. почнаа да скапуваат, па овие Есенските јаболка нудат и продаваат повеќе од вообичаено овие години. За грозјето, морам да нагласам дека замрзнувањето во зима беше до 50%, што имаше многу стресен ефект врз растението, а многу лозја во лозовите насади во Смедерево пресушија. Со употреба на Агрозтемин, дојде до нормализирање и униформен раст на пука, за разлика од сите други. Мое мислење е само дека морав да го препорачам Агрозтемин во овие услови порано во движењето на вегетацијата, веднаш по отворањето на пупките.

Сите горенаведени експертски опсервации ќе бидат следени во наредните години. Собраните резултати може да се очекува да бидат објавени во 2007 година.

Земјоделците кои користеле Агрозтемин ќе го користат повторно затоа што се задоволни од неговото дејствување. Трета година по ред, на Меѓународниот саем за храна и пијалоци во Нови Сад, тие се истакнуваат со посебниот квалитет на своите производи.

На 40. Меѓународниот саем за храна и пијалоци, одржана во 2003 година беа наградени:

Новаковиќ Предраг	– Златен медал	– јаболко „Чадел“,
Гитариќ Зоран	– Златен медал	– слива „Чачанска родна“
	– Златен медал	– грозје „Смедеревка“
Милановиќ Зоран	– Сребрен медал	– јаболко „Ајдаред“

На 41. Меѓународниот саем за храна и пијалоци, održanom 2004., dobili su:

Новаковиќ Предраг	– Златен медал	– јаболко „Чадел“,
Томиќ Зиворад	– Златен медал	– јаболко „Муцу“
Симиќ Дејан	– Златен медал	– нектарин „Цирио“
Којиќ Радиша	– Златен медал	– праска „И.Х. Халер“
Марковиќ Жарко	– Сребрен медал	– јаболко „Ајдаред“

Dr. Zoran Gajic

Дека претходните успеси не се спорадични и случајни, туку дека се последица на долгогодишна посветена работа и професионално лидерство, се покажа **на 42-от Меѓународен саем за храна и пијалоци** (2005) во Нови Сад, кога тие победија за квалитетот на своите производи – трпезни праски и јаболка:

Урошевиќ Зоран	– Златен медал	– јаболко „Шарден“,
Тодоровиќ Миомир	– Златен медал	– јаболко „Глостер“,
	– Златен медал	– јаболко „Галакси“,
Марковиќ Жарко	– Златен медал	– јаболко „Кадел“,
Аврамовиќ Горан	– Златен медал	– грозје „Мускат Хамбург“,
	Златен медал	– грозје „Мускат Италија“,
Јелисијевиќ Љубомир	– Златен медал	– јагода „Мадлен“,
Симиќ Дејан	– Златен медал	– праска „Калдези 85“,
	– Srebrna medalja	– јаболко „Баба Смит“,
Костиќ Драгослав	– Златен медал	– јаболко „Златен вкусен“,
Михајловиќ Јован	– Златен медал	– праска „О Хенри“,
	– Златен медал	– праска „Болеро“,
Петронијевиќ Светомир	– Златен медал	– мушмула „Домака“,
Петронијевиќ Миланче	– Златен медал	– јаболко „Козара“,
Јелисијевиќ Драган	– Златен медал	– јаболко „Стар Кримсон“.

Здружени во Здружението на овоштари и лозарство „Златно брдо“ од Удовиќ, тие успеаја да постигнат невиден успех во историјата на Новосадскиот саем – да победат како здружение

ГОЛЕМ СРЕБРЕН ШАМПИОНСКИ ПЕХАР НА САЕМОТ ВО НОВИ САД

веднаш зад подгоричкиот гигант **13 јули – Подгорица.**

Колку тоа е успешно, покажува фактот дека во однос на демонстрираниот квалитет, Здружението, во конкуренција на 104 изложувачи од земјава и странство, беше пред многу реномирани земјоделски гиганти, како што се ПИК „Бечеј“, „Carnex“, „Рубин“, „Жупа“, „Навип“ итн.

ЗАВОД ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО „СМЕДЕРЕВО“

Sasha Avramovic
FACSIMILE

Дипл.инж. агр. Саша Аврамовиќ
 Стручен соработник за овоштарство
 и лозарството